1876. VIII. évfolyam. 191. szám. Szombat, szeptember 30.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Multadban nincs öröm.

Debreczen, szept. 30.

Az országgyülés uj ülésszaka tegnapelőtt a szokásos szertartások mellett ünnepélyesen megnyittatott. Egykor ünnepélyes volt az ily nap az egész nemzetre nézve, midőn képviselői összegyültek, hogy a legmagasabb dologhoz, a törvényhozás nagy munkájához fogjanak. Mindenki érezte az ily nap kiváló fontosságát, s imádságok szálltak fel milliók ajkairól, hogy a honatyákat nagy feladatuk megodásában vezérelje — a szent lélek.

Ma már nem tulajdonitnak e napnak oly nagy fontosságot. Hétköznap ez is, mint a többi.

Bizony, ha az országgyülés közelebbi ülésszakára visszatekintünk, nem csodálhatjuk, ha a nemzet oly kevésbe veszi a pillanatot, midőn képviselői uj munkára összegyülnek.

„Nem én téptem le homlokodról, magad tépted le a babért,“ — mondhatjuk Petőfi szavaival mi is a képviselőháznak. A nép érdekét hordozzák mindig ajkaikon, szavaikban látszik is a honfiui tüz, de hogy valóban ott van-e sziveikben az a nemes lelkesedés? — azt tetteik mutatják.

Tisztelet a kivételeknek!

Örökösen csak a teherszaporitáson törik fejöket, s nem tesznek egyetlen árva lépést, a mi a tulterhelt nemzet vagyonképességét emelné. Sőt nincs is kilátás, hogy e részben valamit akarnának tenni.

Ily esetben nem csoda, ha a nemzet nagyrésze épen oly hideg vérrel s közönynyel olvassa a hirlapokból az országgyülés uj ülésszakának megnyitását, mint akármelyik ismeretlen egyén gyászjelentését.

Bennünket nem szállott meg e rideg közöny. Mert hiszen, ha reményünket is elveszi nők a jobb jövő iránt, akkor nem volna jogalapunk a léthez.

Hazafiui lelkesedésünk egész melegével csüggünk az uj ülésszak jövő müködésén. Érezzük a feladat nagyságát, a mi nagy jellemeket kiván, hogy a siker biztositva legyen a nemzet javára.

Ez ülésszak van hivatva arra, hogy a nemzet sülyedező hajóját megmentse az elmerüléstől.

Hivatva van arra, hogy Magyarország iparát s kereskedelmét felemelje azon polczra, a melyen azok Európa miveltebb államaiban már régóta állanak.

Hivatva van, hogy a nemzet különböző osztályait megmentse a pénzszükségtől, s megváltsa a lelketlen uzsorások kezeiből.

Igen, ez uj ülésszak hivatva van Magyarországot ujjá teremteni.

Az önálló vámterület s a független magyar bank régi eszméinek megvalósitása idézheti elő mindezt. S a nemzet sorsa a képviselőház kezében van.

De ha a többség a bécsi szép szemekért, vagy egy osztrák nyájas mosolyért kész lemondani vámterületről, bankról, akkor a nemzet sirja meglesz ásva, s még arra sem leend szükség, aki betaszitsa a gödörbe, mert önmagától fog aláhanyatlani — végelgyengülésben.

Régi osztrák politika, hogy a Magyarnemzetet előbb koldussá kell tenni, s aztán önként is felveszi a szolgaság jármát.

E politikába hivek maradtak odaát a legujabb időkig.

Nem felejtettek s nem tanultak.

Pedig egyes nemzetnek épen ugy joga van a vagyonszerzéshez, mint egyes magán embernek. Tisztességes uton gazdagságra jutni az erények sorába tartozik.

A Magyarnemzet a jogosság terén áll akkor, midőn hanyatló iparának s kereskedelmének megvédésére az önálló vámterületet akarja felállitani, s a pénzügyi egyensuly helyreállitása végett pedig független nemzeti bankot óhajt létesiteni.

Franciaország s az amerikai köztársasági példa tanuságul szolgálhat nekünk is. Különleges viszonyunkat sem lehet felhozni ellenvetésül, mert e viszony sem követelheti, hogy szükségképen koldusokká kell lennünk.

Ez uj ülésszak története vagy a dicsőség fénysugaraiba mártott tollal, vagy gyászbetükkel leend beirva a történet könyvébe.

A mint üdvöt, vagy halált hoz a nemzetre. Képviselőink hazafias érzületét nem hiszszük még annyira megromlottnak, hogy készakarva vinnék a nemzetet az örvény szélére.

Nem engedhetik ők, hogy a mit számunkra még Deák Ferencz meghagyott, azt feladja Tisza Kálmán.

A választóknak adott szót ismerjék el képviselőink becsületszónak, a mit megtartani szent kötelesség. Hisz nem a választók vannak ő értök, hanem ők vannak a választó polgárokért.

Ime, az alkotmányos uj korszak országgyüléseire a nemzet azt mondja:

„Multadban nincs öröm . . . .“

Ne öljék el a jövőben vetett hitet, hanem müködjenek ugy, hogy e haza minden fia teljes bizalommal legyen iránt.

S a haza fényre derül.

— **Ő felsége** megengedte, hogy Rudolf trónörökös a németalföldi oroszlánrend nagy keresztjét elfogadhassa és viselhesse.

— **Szell pénzügyminiszter** ur költségvetési exposéját a Miletics-ügy tárgyalása után fogja a képviselőházban előterjeszteni. Ezen exposé — félhivatalos hirek szerint — igen rövid lesz. A pénzügyi bizottság az októberi szünet alatt a budgetet és a keleti vasut ügyét fogja tárgyalni. E szünet alatt, a pénzügyi bizottságon kivül, dolgozni fog a közigazgatási és jogügyi is. Az utóbbi a békebirósági törvényjavaslat szövegét ratifikálná és a büntető codexet tárgyalná, melyet most már külföldi kormányok, szaktudósok, többek közt Glazer is, nagyon sürgetnek — a nemzetközi szerződések szempontjából.

A szünnapok után.

A magyar országgyülés nyári hosszu szünetelése alatt kifejlett háborus körülmények vonták nagy részben magukra a figyelmet, a mennyiben azok minket, mint közvetlen szomszédokat, nagyon közelről érdekelnek. — Egy nagy, vihar előtti csend állott be a politikai téren, annyira, hogy a pártoskodás szenvedélyei, mint a tél fagyos napjain a denevérek, csendes tetszhalottszerü álomba látszottak merülni.

Se a nyilvánosság közlönyeiben szóval, sem a végrehajtások s keresztülvitelek terén — tettel nem állott senki a kormánynak és közegeinek utjában, csendben és a legnagyobb kényelemmel hajthatta végre azon törvényeket, miket az országgyülési ugynevezett többség megalkotott.

Még a megyék kikerekitésének munkájánál sem vert a közvélemény tengere nagyobbszerü hullámokat.

Volt tág és bőalkalom a képviselő uraknak, hogy szétoszolván a haza különböző részeibe, saját füleikkel hallják és saját szemeikkel lássák képviselői müködésük eredményeit. Sokat tanulhattak, sokat tapasztalhattak, ha akartak e nagy szünet alatt. Láthatták a nyomorral küzdő nemzet óriás türelmét, azon borzasztó terhekkel szemben, mik ez idő szerint vállait nyomják és jövedelmével teljességgel nem állanak arányban. Ugy hogy bátran meghajolhatnak, különösen a haza közjogi ellenzéki hazafiui nagysága előtt, mely azon okból, mivel a hon egére sötét felhők tornyosulását észlelé kivülről, egy lépést se tett pártja érdekének előmozditásában, egy vonalnyi akadályt se kivánt gördíteni a kormány és közegei müködésének utjába. Engedte, hogy keze, esze, szive szabad legyen azon mveleteknél, melyek egy közelgő vész elhárítására mulhatlanul szükségesek.

Hittük és e hitre feljogositott saját keblünknek érzeménye, mely a hazát fenyegető vész láttára elhallgattatá a kemény megpróbáltatások idején kitörni szokott méltatlankodás szavát, hittük, hogy a honnak minden polgára ugy fog érezni és cselekedni, miként mi, hittük, hogy a pártoskodás szoritó nyügei szétpattogván, városunk polgárai is, miként ezt hosszu idők folyamában tevék, a köznyomoruság idején egyesülnek egy nagy és nemes czélra, a hon megmentésének nagy czéljára.

És ime, mit látunk!? Látjuk talán képviselőinket a polgárok élén, hazafias lelkesitő szavakban hivni fel őket az összetartás és egyetértésre, látjuk talán őket, mint a hazának hü kertészeit irtó kapával kezeikben, hogy a társadalomban vétkes könnyelmüséggel elhintett viszály legyökerezett burjánait elpusztitsák, s helyükbe átültessék a honszerelem s a közérdek nemes növényeit, hogy annak élet adó gyümöcseit majdan élvezhessék a hálás unokák. Látjuk talán őket, okulva a mult balépésein, a nép elvitathatlan közérdekeinek tanulmányozásából, meritett tapasztalatokkal gazdagon megrakodva, a hosszas szünet alatt erőt gyüjtve törekedni fel a honatyák gyülhelyére, hogy ott azon a szent helyen, a szerzett bő tanulmányok nyomán, a haza, népének, anyagi és szellemi előhaladásának munkájában fáradozzanak a kimerülésig?!

No persze! Még csak az kellene, hogy a csőcselék fantaziás észjárását, annak elmaradt ódon zamatu hazafiaskodó unalmas sóhajtásait vennék sinórmértékül. Hájogot a szemre atyafi, nem tudsz te ahoz, és nem is bizzák reád, történik minden ugy, a hogy azt isteneid ott fent elvégezik. Jószte csak szentem, irdd alá ezt az ivet, ne törődjél vele, hogy mi van reá irva, irdd alá, pasus ez a menyországba egyenesen.

Már uraim! akár hiszik önök, akár nem, de az egyszer tény, hogy itt Debreczenben a most megnyilt országgyülés előtt vagy 10 nappal, a hazai igen kritikus körülmények között, ugy készül a szabadelvü párt, ugy látja jövőjét biztositva, hogy a legnagyobb elszántság és erőfeszitéssel gyüjti a bizalmi szavazatokat.

Tehát ismét hintik a viszály magvát — olyan legények, kiktől mind az egyházi, mind a világi téren nemesebb foglalkozást várna az ember.

S mit eredményez ez a hónapokon át, ukácius ágyuval kiostromolt aláirás? — Felelet, viszálynál egyebet semmit. Mert az a mit keresnek — a bizalom, sehol sem létezik. Arra az ivre, ha kitették vólna egy közös helyre, harmincz ember tiszta meggyőződésből nem irta volna oda nevét.

Uraim! bizalom nagy halászai!

Alkotmányos gondolkozásu ember, ha csak árnya férkezik is hozzá a bizalmatlanságnak, lelép azon térről, hol hasznossága kétségbe vonatik, és arczájának pirulása nélkül nem állitaná oda csókolni való személyét a közvélemény kótya vetyéjére.

A lemondás rövid utja itt az igazi kádenczia, s ha létezik csakugyan az a bizodalom, hát annak erős karjain dicsőséggel lehet ismét felemelkedni, s nyilt homlokkal, — felemelt fővel járdalni az élet utain. Mig az erőszakos manőverekkel ki forsirozott kényszer kölcsön szerü bizalmi aláirások utján meg tartott position, mindent terem, csak babért nem homlokaikokra.

Igen, de meg mondta, kiejtette a nemes bihari a nagy jelszót hogy az „veszélyes praecedens lenne“

Azért hát haza ide, haza oda, védjük a fazokat, erőssebben, keményebben, mint Leonidás egykor az Thermopylei szorosokat. A husos fazék minden előtt!

Azt mondta a költő hogy „Nem szül gyáva nyulat Nubia párducza“ És már, már kezdjük az ellenkezőt hinni!

— ***A magyar fővárosból.*** **A Kisfaludy** társaság őszi első ülése szerdán volt. Szász Károly olvasta fel Fábián Gábor elegiáját Székács József felett. Szász Károly olvasta fel Szabó Dávidnak „Béla futását.“ Greguss Ágost Arany falusi (?) balladáiról értekezett, melyért Gyulay Pállal vitába kellett ereszkednie. **Prielle** Cornélia asszony a „Házasitók“-ban lépett fel először a nemzeti szinházban. **Hampel József** fiatal tudós a kormány megbizásából Münchenbe utazott a müemlék kiállitás tanulmányozása végett. **A külvárosi** templomokban a misék alatt kri-kriznek. A papok már kénytelenek szószékről beszélni e botrány elen. **Berkesz Lajos,** fővárosi zenész Reményi Edét párbajra hivta ki hegedüvel azon állitásért, hogy a czigányok nem hogy használtak volna a magyar zenének, hanem ártottak. Ki-é lesz valjon a babér? **A fővárosban** lótözsdét szándékoznak felállitani. **Székácsért** az orosházi templomban gyászistenitisztelték. **A fővárosban** a lefolyt héten született 275 gyermek, meghalt 183 személy.

Országgyülés.

— Szept. 28 —

Elnök: Ghyczy Kálmán.

Jegyzők: Orbán Balázs, Gulner Gyula, Molnár Aladár.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán. Széll Kálmán. Perczel Béla. Trefort Ágoston. Pécshy Tamás. Szende Béla.

Ülés kezdete: 11 óra d. e.

Elnök üdvözlő beszéde után ő felsége kir. leirata olvastatik fel, melylyel az orszgyülés ülései a mai napig elnapoltattak.

Simonyi Ernő kijelenti, hogy a törvények világos rendelete szerint ő felségének csak az orsz. gyülés évi ülésszakait van joga elnapolni; de az ülésszak közben nincs joga bizonyos időre felfüggeszteni. Ez sérti a parliament függetlenségét és ellentétben áll a parliamentismus alap elvével, s eddig ily eljárás nem is követtetett el.

Elnök ki jelenti, hogy több eset volt már erre. Ezzel a kérdés elintéztetett.

Több előterjesztés után, melyek közt a legtöbb kérvény volt, a Miletics ügy került a szőnyegre.

Ghyczy előadja, hogy a pesti kir. törvényszék Miletics kiadatásáért folyamodott, tudatván, hogy a kormány meghallgatása után Miletics már előbb elfogatott.

Tisza miniszterelnök elmondá, hogy fölség áruás miatt merülvén fel Miletics ellen gyanu okok, a kormány a házzal szemben elvállalta a felelősséget az immunitás kérdésében, annál is inkább, minthogy a ház nem lévén együtt a kiadás előlegesen nem volt kérhető. A mentelmi bizottságot utasittatni kéri, hogy az, a kormány ebbeli eljárása felől is tegyen jelentést.

Simonyi Ernő azt hiszi, hogy egy képviselőnek a ház beleegyezése nélküli elfogatása nagyon közelről érinti a képviselőház szabadságát és függetlenségét. Ez ügyben a ház elnökének, és nem a kormánynak kellett volna eljárni, mely fölött a ház, mint souverain testület áll. Különben szóló maga is elismeri, hogy lehetnek esetek, melyekben a képviselőt az immunitás nem védheti.

Utánna Polyt; erre Tisza majd Irányi ismét Polyt, majd Simonyi beszélnek ezen tárgyban.

Simonyi a bécsi alkudozásokat, s a költségvetés előterjesztését kérdi, mire Tisza ki jelenti, hogy a költségvetés legközelebb előfog terjesztetni.

Helfy azt kérdi, Tiszától, hogy mikor szándékozik a kiegyezési kérdéseket tárgyalatni. Tisza kijelenti, hogy a kormány legközelebb jelentést tesz a háznak, hogy mit óhajt — és minő munkaosztással tárgyaltatni ezen ülésszak alatt.

Ezzel az ülés 12 órakor véget ért.

— ***Vidéki hirek.*** **Deván** egy, alig egy hetes házaspár beszélgetett az asztalnál. Egyszerre a lámpa feldőlt s a fiatal nőre ömlött az égő petroleum. A szerencsétlen égés által kapott sebeiben másnap meghalt. **Egy pozsonymegyei** földbirtokost a spanyol király érdemrenddel tüntetett ki. Miért? **Szentpétery Imre** pestmegyei kis kunjárási csendbiztos nehány hét alatt 4 rettegett betyárt keritett kézre. Az elfogásnál személyesen vezetett. Éljen a derék, bátor ember. **Deáky Lajos** volt országgyülési képviselő, pártunk rendithetlen hive elhunyt Zilahon 47 éves korában. Béke a derék férfiu poraira! **Sziszeken** a bosnyák menekültek közt himlőjárvány ütött ki, mely egyre terjed. **Varasdon** e hó 27-én egy fiatal embert, ki atyját megölte — felakasztottak. **A pomázi** rácz pap az orosz és szerb fegyverek győzelmeért isteni tiszteletet tartott. **Rozsnyón** tört. és régészeti egylet alakittatott.

Török-Szerb háboru.

A szerbek már az első tiznapi fegyvernyugvást is megtörték; mint ez a török katonai hatóságok következő jelentéséből kitünik: A szerbek e hó 24-en éjjel megrohanták Kerja török falut, s az ott levő eleséget megsemmisitették. Egy szerb hadosztály megtámadta Perniczát s több bosnyák falu keresztény lakosságát magukkal hurczolták Szerbiába. — A montenegróiak Kalasinnál fölgyujtották a házakat s támadást intéztek — de eredménytelenül egy török élelmi szer szállitmány ellen Brana és Rogora közt.

A szerbek, mint tudjuk 25-kén folytatták támadásukat, minden eredmény nélkül. A 26-ki hadi eseményekről, melyek Alexinácz körül folytak, következőket közölhetjük:

Két órakor reggel a mély álomba merült török hadsereg élénk puskatüz által zavartatott fel. A szerb gyalogság, melynek száma a sötétség miatt meghatározható nem volt, ugyanis Dolni Ljubes mellet átgázolt a Moraván, s Hafiz basa ütegei ellen a tüzelést megkezdette. Egyuttal a szerb batteriák is lassankint egészen a Moraváig nyomultak elő s Hafiz basa divisiójának táborhelyét valóságos golyózáporral boritották, anélkül azonban, hogy szót érdemlő kárt okoztak volna. A török zászlóaljak bámulatos gyorsasággal s nyugodtsággal általk rendbe s a szerbeket visszanyomták. A török ütegek csak akkor tüzeltek, miután a szerb gyalogság már reájok lött. Az ágyuharcz 4 órakor reggel végződött, miután parancs szerint valamennyi tábori tüz eloltatott. Az idő sötét és esős volt. Ezen tekintettel a fenálló fegyvernyugvásra példátlan tény méltó felháborodást szült s megérdemli, hogy a közvetitő hatalmak figyelembe vegyék. A mint szerb szökevények, melyek száma szaporodik, állitják, a a szerb hadsereg nagyon óhajtja a békét. A fegyverszünet ki is hirdettetett, de az orosz tisztek, kik többnyire részegek, revolverrel parancsolják a tüzelést és a f. hó 23-ki éjjeli támadást is ezek rendezték.

A török hadak merően egymás mellett a Morava balpartján e folyó s a nyugat felé levő Ludak-patak közt vannak összpontositva s északra egész Trjanig elér hadállásuk, mig délre a visszavonulási ut Nis felé teljesen biztositva van. A török sereg jelenleg hat hadosztályból, vagy tizennégy dandárból áll; van összesen 86 gyalogzászlóalj és pedig 13 vadász, 38 nizam és 35 redifzászlóalj; — 62½ lovas század, 20 könnyü és 6 nehéz tábori üteg, 26 hegyi ágyu, összesen 186 ágyu, 1000 főnyi müszaki csapat. A gyalogság 43.000, a lovasság 4400, a müszaki és irregularis csapatok száma 24.000 főre tehető s igy az egész sereg 62—63.000 emberből áll. A szerb sereg létszáma jelenleg szintén körülbelől ennyire megy.

Szinészet.

— Csütörtökön, szept. 28-án — Nagy Julcsa k. a. jutalomjátékául adatott: az „Amerikai“, eredeti népszinmü 3 felvonásban.

E népszinmü, ha nem tévedünk, szinpa-

A „DEBRECZEN“ tárczája.

A VÉDTELENEK.

Elbeszélés.

Irta: **Schwarcz Mária Zsófia.**

(29-ik folytatás).

Egy komoly kaland kezdete.

— Ön oly bensőséggel beszél Alva, mely azt engedi sejtetni, hogy a mondottakat mélyen érzi; de hogyan lehet az, hogy ön egy fiatal, szép leány ennyire érdeklődik ily tárgy iránt?

— Ez onnan van, mert ismerni tanultam, mi a valódi nyomor, — felelt Alva mélyen meghatva; ugyanazon pillanatban gróf Erneszt tre esett tekintete, ki őt szánalommal szemlélte, mire ő azonnal elhalgatott. Könyed pir váltá fel arczának halványságát.

— Mily hatalommal is nem uralkodik szivem fölött egy oly szép asszony, mint ön? — Hogy önnek tetszését birhassam még e teremtések iránt is hajlandó vagyok nemes lelküvé válni. Ha Alvának némi örömet szerezhetek s talán egy kiadástól tarthatom vissza, ugy kérem az ily czélokra amikor akarja pénztáramat igénybe venni. Nemde elhiszi már, hogy nincs áldozat oly nagy, melyet önért meg ne tennék.

A báró ezeket Alvához lehajolva mondá. Sötét szemeinek égő tekintetére Alvát borzadály futotta végig, és gróf Erneszt elhalványodott. Utóbbi feszült figyelemmel várta Alva válaszát.

— Köszönöm e szavait báró ur, és nem fogom elfeledni védenczeim segélyezésére tett ajánlatát, — felelt Alva nyájas mosolylyal odahagyva a bárót.

— Ő is csak közönséges asszony, ki a neki tett hódolatokat elfogadja, s azokat viszonozza, — gondolá Erneszt s hevesen vetette magát vissza hintaszékében, mintegy álomba akarva ringatni nyugtalanító gondolatból terhelt fejét.

— Nem siklik el kezeimből; miként minden más asszonynak, neki is megvannak gyöngéi. A félrevezettetéshez való hajlandóságuk által csak önmaguk bizonyitják mire rendelvék a természettől, — gondolá a báró és a társasághoz közeledett.

Hilda mellett foglalt helyet s azzal tréfálgatni kezdett.

A gróf, ki a ringatódzva elmélkedést hintaszékében már megunta, Gerdához közeledett felkérvén őt, hogy énekelne valamit, azután Alvához ült.

Gerda Gujernek jól ösmert dalát éneklé:

— Néha ébren álmodom —

— — — — — — —

Az ének végeztével Erneszt Alvához e megjegyző észrevételt tette:

— Én is ébren álmodoztam, hanem ez nagy bolondság, nemde Alva kisasszony?

— Miért, ha általa boldogok vagyunk?

— És ha az ember álmából felébredve látja, hogy csalódott?

— Akkor a vigasz a pillanatnyi boldogságban van, melylyel képzeletünk megajándékozza.

— Ön is szeret álmokban keresni feledést?

— Óh igen csak lehetséges volna! — felelt Alva mélabus tekintettel.

— De hiszen önt minden kincsével megáldá a sors; ön fiatal, szép, gazdag és ünnepelt.

— Ugyan ezeket mondhatnám önről is gróf ur, s ön mégis azon szerencsétlenségről beszél, hogy álmai nem teljesültek.

— Igen, mig Ideált alkotunk magunknak, melynek megfelelő alakjával a valóságban nem találkozunk. Igy pl. gyönyörü álmam volt, melyből ipam ébresztett fel.

— És ez álom? . . .

— Önről álmodám Alva. . .

— Rólam? . . . Nem hinném magamat épen álomtündér honába illő alaknak.

— Ellenkezőleg, ha önt látja az ember csalódásba jó nem tündéri álomkép, vagy egy művész életet nyert remeke áll-e szemei előtt? . . . De szavait halva a fölfedezéshez jövünk, hogy ön sem egyéb, — csak asszony.

— S mi akarná gróf ur hogy legyek?

— Én önben oly lélekre szeretnék találni, mely mint külső szépsége fölül emelkednék a tömegen. Óhajtanám, volna szive oly meleg, mint tekintete, s érzelmei ép oly fönségesek, mint homlokának derüje. Szeretném önt mentnek látni azon kicsinyes kaczérság és gyermekies hiuságtól, mely örömmel halgatja a férfiu hizelgő beszédét, bárha sértést is tartalmazzanak. Bocsásson meg Alva, ha szavaim talán sértőleg hatnak; de legyen meggyőződve, hogy csak egy nővér, vagy Gerda legjobb barátnője előtt mondom ki leplezetlenül gondolataimat.

— Gróf ur, távol tőlem, hogy szavaitól sértve érezném magam, hogy sértenének, sőt mély hálára köteleznek azok engem; e szemrehányás ellenében tudatom mégis tisztának vall, mert hol és mikor fogadtam én örömest hizelgéseket?

Alva arczai biborszinüvé váltak.

— Ezelőtt egy félórával a bárótól. . .

Alva fölnézett a grófra, tekinteteik találkoztak. Alvában csodálkozás, a grófében némi szemrehányás tükröződött vissza.

— Gróf ur valószinüleg nem hallotta, az azt megelőző beszélgetést, legyen meggyőződve, hogy utolsó nyilatkozatom nem a kielégitett hiuság hitvány érzelméből fakadt.

— Tehát melegebb, gyöngédebb érzelem sugalma volt?

A gróf szemei villogtak.

(Folyt. köv.)

dunkon még soha nem adatott, s talán ennek tulajdonitandó, hogy a közönségre kellemes hatást gyakorolt. Különben maga a jutalmazandó vendégművésznő ez alkalommal oly kitünően játszott, dalai oly elragadók voltak, hogy a közönség nem állhatott ellent, s az egyes jelenetek után zajos tapsokban s éljenekben adott határtalan tetszésének kifejezést. A többi szereplők, szintén a darab előnyére müködtek, s közülök felemlitjük Szathmári Károlyt, ki Csupri szabólegényt adta, valamint Egrit és Németet, végül Deák Katát, kik szerepöket, bár egyszeri próba után, jó felfogással játszották.

Megemlitjük, hogy Nagy Juicsa k. a. kiléptekor a közönség részéről diszes virágcsokrokkal tiszteltetett meg.

A rendezőséget figyelmeztetnünk kell, miszerint gyakori eset az, hogy előadások alatt nyilt jelenetben a szinpad hátterében csakugy sans gene cselédek mennek keresztül. Ez eset ismétlődött a mai előadás alatt is, s a közönségben nem kismérvü bosszankodást keltett.

A szinházi zenekart arra kérnők, ne sajnálnák valamely ujjabb darabokkal betölteni a felvonás közöket, mert a czintányér és dob verése oly közönségessé vált már, hogy e sorok irója, bár hegedülni nem szokott, hajlama sem volt reá soha, mindazáltal ama darabok egyikét a gyakori hallomás által annyira elsajátitotta, miszerint fogadást mer ajánlani, hogy ama zenedarabot akár trombitán, akár hegedün már képes lenne eljátszani. Vannak számos magyar darabjaink is, s ezeket a közönség szivesebben hallgatná.

UJDONSÁGOK.

* **T. olvasóinknak tudomására hozzuk, miszerint a „Debreczen" hétfői száma, már felelős szerkesztő Tiszai Dániel berendezett uj nyomdájában fog nyomatni.**

* **Szives bizalommal kérjük t. előfizetőinket, hogy a következő negyed évi előfizetési pénzeket kiadóhivatalunkhoz késedelem nélkül beküldeni sziveskedjenek, hogy a nyomatandó lappéldányok száma iránt tájékozva lehessünk, s hogy a lap rendes küldésében akadály ne álljon elő.**

* **Hirdetés**, Biharmegye alispánjától vett értesités folytán ezennel közhirré tétetik, miszerint azon megye területén levő hegyi szőlőkre nézve a szüret általános megkezdése határnapjául Október hó 16. a hegyibirákra nézve pedig október 13 és 14-ik napjai tüzetnek ki. Debreczen, 1876. szeptember hó 17-e. Debreczen város kapitányi hivatala.

* **T. Szerkesztő ur.** Sokat olvasott becses lapjának augusztus 29-éről kelt számában egy tudósitás jelent meg a Székelyhidon tartott hangversenyről, mely czikk szerzőjének csekély személyem tartatik. Tudomásomra jövén ez, miután idegen tollakkal nem szeretném magam felékesiteni, kijelentem, hogy ama tudósitás nem én általam bocsáttatott közre, tartózkodva azonban minden vélemény adástól ama tudósitás helyes vólta felől. — Egyuttal sajnálatomat fejezem ki, hogy a Székelyhidi t. közönség nagy része kevésbé lovagias modorban páleát tört felettem akkor, midőn kötelességem által hiva távol voltam és magam nem védhettem!! Schnábl Róbert nevelő Gróf Pongrácz ur ő méltsgnál.

* **Nyilvános köszönet.** A deb. iparos ifj.-egylet könyvtára részére Egy valaki 9 db.; Vankai Károly ur 1 db. értékes könyvet ajándékoztak. Kegyes adományaikért fogadják hálás köszönetemet az egylet nevében. Debreczen, 1876. sept 29. Juhász József, alkönytárnok.

* **Hirdetmény.** A cs. kir. 39 ik gyalog sorezred kerületi hadkiegészitő parancsnoksággal egyetértőleg megállapitott terv szerint az ellenőrzési szemle varosunkban az 1876. évi okt. 16. 17. és 18-ik, a pót szemle pedig 1876. évi november 2-án reggel 8 órakor fog a kapitányi hivatal V. osztályánál (czeglédutcza Komáromi ház) esetleg városház nagytermében megtartatni. Miután az ellnőrzési szemlére megjelenni kötelezett katonák behivása az eddig szokott módtól eltérőleg a felsőbb rendeletek és a nyilvántartási utasitás 32-ik §-ának 9-ik pontja értelmében nem behivójegyek, hanem az általános és nyilvános hirdetménynek kifüggesztése és kihirdetése által eszközöltetik. Az ellenőrzési szemlére minden bármely fegyvernemhez tartozó hadseregbeli s tengerészeti tartósan szabadságolt s tartalékos katona, különbség nélkül arra, ha valjon az Debreczenben illetékes-é vagy pedig városunkban csak ideiglenesen tartózkodik, a katonai igazolványi könyvecskéje, — s nősülés esetében — esketési bizonyitványának elhozatala mellett a fent kitett helyen időben minden további idézés vagy felhivás bevárása nélkül az ellenőrzési szemlére megjelenni tartozik. — Hogy pedig az ellenőrzési szemle által mindenki foglalatosságában legrövidebb ideig gátoltassék, a megjelenésre következő rend állapittatik meg, u. m. Az 1876. évi okt. 16-án az 1866-ik 1868-ik. Az 1876. évi október 17-én az 1870., 1872., 1873., 1874. és 1875-ik évben besorozott cs. kir. 39-ik gyalogezredbeli debreczeni illetőségü szabadságosok, s tartalékosok. Az 1876-ik évi október 18-án pedig az 1866., 1867., 1868., 1869., 1870., 1871., 1872., 1873., 1874. és 1875-ik években az idegen ezredek és a vegyes fegyvernemekhez (huszár, tüzér, szekerész, utász, stb.) sorozott szabadságolt s tartalékos katonák, végre az 1876. évi november 2-án tartandó pótszemlére, minden a főszemlén elmaradottak tartozandanak a fentebb kitüzött helyen és órában idejekorán és pontosan megjelenni — különben az elkésettek a pót szemlén leendő megjelenésre utasittatnának. Az ellenőrzési szemlén megjelenni nem köteleztetnek azok, a kik az 1876-ik évben tényleges szolgálatban állottak — továbbá katonai kiképeztetésben — vagy fegyvergyakorlatokban résztvettek. Ha végre valaki a megjelenni kötelezettek közül, a pótszemlétől is elegendő oknélkül elmaradna, az a katonai fegyelmi büntetés alá fogna vonatni. — Debreczen, 1876. szeptember hó 23-án. Kapitányi hivatalától.

* **Hirdetés.** Tasnád város tanácsától vett értesités szerint, ezennel köztudomásra hozatik miszerint a Tasnádhoz tartozó szőllőshegyeken, a szüretelés ideje f. évi okt. 3. napjára tüzetett ki, mely határidőre a Debreczenben lakó tasnádi szőllőbirtokosok, állami s egyéb pótadókat a szüret megkezdése előtt az ottani városi pénztárba lefizetni kötelesek. Debreczen, 1876. sept. 28-án.

* **Hirdetés.** Szathmár város tanácsának ide juttatott értesitése folytán ezennel köztudomásra hozatik, miszerint a Szathmár hegyi szőllő termés szüretelésének kezdetéül, folyó évi Október hó 5-ik napja tüzetett ki. Debreczen, 1876 szept. 28-án. Debreczen város kapitányi hivatala.

* **Értesités.** Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy folyó év október 2-án debreczeni fiókuzletünket megnyitjuk. Dúsan berendezett raktárunk mindennemü vászon,-kézmü,-rövid- és fehérnemü-czikekben, a legolcsóbban meghatározott árakon, alkalmat nyujtand, szolgálatunk igénybe vételére. Az elfolyt 50 évben elért nagyrabecsült bizalmát megerősiteni, főtörekvésünk leend. Kiváló tiszteltettel Kunz József és Társa Budapesten. Fiókuzleteink Debreczenben: Bazár és Széchényi utcza sarkán, Nagy Váradon: ss. Lászlótér és zöldfa utcza sarkán.

* **Az országos** juhvásár tegnap s tegnapelőtt tartatott meg. Igen sok juh volt a vásárra hajtva. A tartani való juh jó áron költ el; a kihizott ürü ára nyomott volt a kivitel csekélysége miatt.

* **Rochlitz és Beke** üzlettársak, hozzánk is beküldött körlevelükben, értesitik a t. közönséget, miszerint az ujonnan épült „Bazár" épületben október hó 7-én fehérnemü és rövidáru üzletet nyitunk. Ajánljuk a t. közönség pártoló figyelmébe.

* **Megjelent** s szerkesztőségünkhöz beküldetett. A legszükségesebb tudnivalók a fogak és a száj ápolásáról. Irta bikafalvi Máthé Domokos udv.fogorvos. Az e téren magának európai hirnevet szerzett iró müve egyike a legnélkülözhetlenebb könyveknek. — Melegen ajánljuk a t. közönség szives figyelmébe. — A Franklin-társulat nyomdájában megjelent s csinosan kiállitott könyvecskének ára 30 kr. A könyv a szerző tulajdona.

* **Az egész nyarat** inséggel keresztül kinlódott hortobágyi pusztán legelő házi állatokat szeptember hónap megvidámitotta nedves időjárásával és különösen hasznos esőivel; az egész puszta hasonló egy zöldposztóból készitett régi köntöshöz, a melyen az ezüstgombokat helyettesitik a nagymennyiségü fehérgombák, a sinorozást a kellemes illatu gyenge pirosba átmenő fehérszinü korpavirág képezi. Az egész legelőtérben leggazdagabb a birkajárás, vigasztalására az idén kevés szénát takarithatott birkás gazdáknak.

* **A „Kecskeméti lapok"** keserü panaszt közöl az ott állomásozó cs. k. csapatok tisztjei ellen, „kik kinézereknek", „turkóknak", „tatároknak", „barmoknak" sat. czimezgetik az egy évi önkényteseket. Mi több: Fischer kapitány a f. hó 22-iki gyakorlatok alkalmával megkardlapozott egy önkénytest. Ugy látszik, hogy a humánus bánásmódra csak nem tud ráfanyalodni a közös hadsereg tisztjeinek azon része, melynek ideálja a „kurtavas" s a „huszonöt." Fölötte kivánciak volnánk megtudni, valjon báró Edelsheim-Gyulay orsz. főhadparancsnok ur helyesli-e nevezett kapitány hős tettét?

Felelős szerkesztő:
TISZAI DÁNIEL.

Nyilt-tér. *)

Müller Lajos ur a „Debreczen" számában szokott elvetemült nyegleséggel oda nyilatkozott, miszerint pár nap alatt hiteles okmányokkal magát igazolandja, s kihivó arczátlansággal figyelmeztetett a 100 frt készen tartására.

A napok hetekké váltak s Müller ur nemcsak hogy nem igazolta magát, de elég szemtelen vakmerőséggel azon hirt terjeszti, hogy igazolványai megtekintés végett a helyi kapitányi hivatalnál vannak letéve, sőt a felajánlott 100 frt már a főkapitány ur kezében van.

Pedig épen most olvassuk a fővárosi lapokban, hogy Róka János a nemzeti szinház tagja, királynénk kivánságára, magyar tánczra fogja tanitani Valeria főherczegnőt.

Ennélfogva utóljára felszólitom az udvariatlan illemtanár urat állitásom mihamarábbi megdöntésére e lapok hasábjain, annyival is inkább, mert addig mig ezt megtenni vonakodik, én őt aljas hazug, ámitó s csalónak ect. nyilvánitom.

Gondy Károly.

*) E rovat alatt közlöttért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kiadó uj bóltok
a kistemplom mellett.
Értesitést ad Balog Imre.
(Lakik 1812. sz. a.)

HIRDETESEK.

A magy. kir. méntelep Debreczenben.

Hiv. sz. 408.

HIRDETMÉNY.

A létező összes alhaszonbéri föltételek föntartása mellett, az alanti táblázatban jelelt napon — nevezett városban lévő ménló-állomány élelmezésének biztositása tekintetéből — 1876. november 1-től egész 1877. október 31-ig bezárólag, irott ajánlatok utján árlejtés fog tartatni.

Az állomás, mely részére az árlejtés történik, és a terményszükséglet hasonlólag az alatti táblázatban látható.

Az ajánlat-minta szerint pontosan fogalmazott, — az előirt bánatpénzzel terhelt és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok minden állomás részére kell, hogy külön kiállitva, és az árlejtés napján legkésőbb reggeli 10 óráig a bizottságnak átadva legyenek, minthogy a később érkezettek — mint utólogos ajánlatok — egyátalán tekinteten kivül hagyatnak.

Ezen ajánlatok a legkevesebbet igérőkre nézve — kiknek az ált. polg törk. 862. §-ában foglalt jogok az igéret elfogadásához szabott határidőt vagy visszalépést illetőleg a mérvadók — azonnal, a kincstárra nézve pedig csak a felsőbb jóváhagyás után kötelezők.

Általában megjegyzendő, hogy az ajánlatok sem javitott, sem kivakart helyeket, továbbá csak véglegesen megállapitott kinálatokat tartalmazzanak, ugy, hogy azokban tökéletesen a még ismeretien árlejtési eredményre vagy más ajánlatokra vonatkozó engedményeknek előfordulni nem szabad, végre, hogy távirdai uton jött kinálatok sem vétetnek tekintetbe; ha tehát egy ajánlat emlitett hiányokkal, melyek elvetését feltételezik — érkeznék, annak el nem fogadását ajánló magának tulajdonithatja.

A kiirt alhaszonbérleti időszak részletekre osztása és ezen alrészletek alapján különféle árak kinálása egyátalán nincs megengedve.

A megtartó kinálata minden egyes czikkre nézve kötelező, még akkor is, ha nem minden czikk, melyre kinálatot tesz, fogadtatik el; azaz; szabadságában áll a kezelő bizottságnak, illetőleg a magy. kir. ministeriumnak a vállalkozó javára minden czikket, vagy csak egyet vagy többet meghagyni.

Idegenek, a biráló bizottság előtt ismeretlen vállalkozók, ajánlataik mellé a politikai hatóságtól vagy kereskedelmi kamarától még bizonyitványt is kötelesek mellékelni állásukról, vállalkozó képességükről, mely bizonyitványnak mindazáltal csak a megelőző 3 hónapi keletet kell felmutatnia.

Ha a kinálat a bizottságtól egészben vagy részleg elfogadtatik, a megtartó hivatalosan értesittetik. Hasonlóan értesittetnek a versenyzők is, kiknek kinálataik a bizottságtól visszutasittattak, azon kijelentéssel, hogy bánatpénzeik visszavehetők.

Az alhaszonbérleti szerződések helyben az állomási számirodában megtekinthetők. A zab-suly mennyisége 41 kilogr. hectoliterenként. A méntelep osztály Eperjes részére zab, széna és alomszalma nem irattatik ki.

Debreczen, 1876. évi september. 24-én.

Ajánlat-minta.

En alulirott (helység, megye) lakosa, kijelentem, hogy az 1876. évi september 24-én Debreczenben kibocsátott hirdetmény folytán:

1 adag kenyeret 875 gramm . . . . . ____frt____kr., azaz:____frt____krért,
100 kilogramm zabot . . . . . ____frt____kr., azaz:____frt____krért,
„ „ szénát . . . . . ____frt____kr., azaz:____frt____krért,
„ „ alomszalmát . . . . . ____frt____kr., azaz:____frt____krért,
„ „ ágyszalmát . . . . . ____frt____krért,
azaz: ____frt____krért,
1 kubikméter kemény tüzifát a 423 kilogramm . . ____frt____krért,
azaz: ____frt____krért,
1 kilogramm tisztáltatott kőolaj (Petroleum) . . ____frt____kr., azaz:____frt____krért,

N. N. állomásnak 1876. november 1-től egész 1877. octóber 31-iki időszakra kiszolgáltatok; és ez ajánlatért a mellékelt ____frt____kr bánatpénzzel kezeskedem.

Továbbá kötelezem magamat azon esetre, ha a megtartó én lennék, a hivatalos értesités után, a bánatpénzt haladéktalanul kiegésziteni, és ha azt elmulasztanám, magamat a birói eljárásnak alávetem, és pedig oly formán, mintha már a biztositékpénzt (Kaution) letettem és az üzletet átvettem volna, ugy hogy a biztositékpénz letételére törvényes uton kényszeritthetem: valamint alávetem magam ugy a kihirdetett, mint az árlejtési jegyzőkönyvben tartalmazott feltételeknek.

Kelt

N. N.
N. helységnek lakosa N. megyében.

Az ajánló-levél boritékának mintája.

„A magy. kir. méntelep alhaszonbérleti bizottságának" Debreczenben.
Ajánlat az 1876. september 24-én kelt hirdetmény folytán.
____frt ____kr. bánatpénzzel terhelve. Árlejtés: N. N. község részére

Táblázat.

Hol?	mely napon	A m. kir. ménló állomány oszt. részére: állomás	jelezve	Határidő: mely időtől	meddig	Szükséglet naponként: kenyér 875 grammjával	zab, széna és alomszalma hány lóra	Szükséglet évenát: Kemény tüzifa köbméter	Petroleum Kilogr.	Ágyszalma Kilogr.	Bánompénz forint: Kenyérre	zabra	szénára	alj- és ágyszalmára	tüzifára	petroleumra
Alhaszonbérleti egyesség tartatik																
Debreczenben m. kir. ménlótelep épületben az I-ső emeleten	1876. október 13-án d. e. 10 órakor	Debreczen	4. állomás	1876. November 1.	1877. Február 28.	75	100									
				1877. Márt. 1.	1877. Jun. 30.	20	10									
				1877. Jul. 1.	1877. Oktober 31.	75	100	200	600	3700	85	450	200	65	20	10
		Álmosd	2. állomás	1876. November 1.	1877. Február 28.	75	100									
				1877. Márt. 1.	1877. Jun. 30.	10	6									
				1877. Jul. 1.	1877. Oktober 31	75	100	150	500	3700	80	450	200	65	15	9
		Turia-Remete	3. állomás	1876. November 1.	1877. Február 28	44	50									
				1877. Márt. 1.	1877. Jun. 30.	15	4									
				1877. Jul. 1.	1877. Oktober 31.	44	50	150	300	2200	50	200	100	40	15	5
		Eperjes	1. állomas	1876. November 1.	1877. Február 28.	75	100	[illegible]	[illegible]							
				1877. Márt. 1.	1877. Jun. 30.	10	6									
				1877. Jul. 1.	1877. Oktober 31.	75	100	125	100	3700	80	—	—	5	15	5

Kiadó tulajdonos: a **debreczeni függetlenségi párt**.

Debreczen, **nyomatott a részvény társ. könyvnyomdájában. 1876.**